

Patientinformation

Når en af dine nærmeste dør

Medicinsk Afdeling

Kvalitet Døgnet Rundt

Medicinsk Afdeling

Indhold

Når en af dine nærmeste dør.....	3
Forskellige reaktioner på sorg.....	4
Pludseligt dødsfald.....	6
Få afdøde at se.....	7
Anmeldelse af dødsfald.....	8
Begravelse eller bisættelse?	9
Det praktiske omkring begravelsen.....	10
Økonomi – Forsikring – Skifteret.....	11
Ligsyn og obduktion.....	12
Retslægeligt ligsyn og obduktion.....	14

Når en af dine nærmeste dør

Vi vil med denne pjece prøve at svare på nogle af de mange praktiske og følelsesmæssige spørgsmål, der kan opstå, når en af dine nærmeste dør.

Personalet på medicinsk afdeling

Tlf.:

Mva: 88 83 40 00

A1 blå: 88 83 50 09

A1 rød: 88 83 40 12

Forskellige reaktioner på sorg

Det er svært at stå overfor døden, og det er især svært, hvis den der er død, var en man er nært knyttet til.

Man kan sige, at en sorg er en kærlighed, der er blevet hjemløs. Sorg er ikke en sygdom, som skal helbredes, men en naturlig reaktion hos den, der har mistet en kær person.

Det du kan have brug for, er tid og mennesker, der vil lytte til dig. For du vil igen og igen få brug for at fortælle om det, der er sket, og de mange følelser, det har sat i gang.

Måske er du lige nu lammet og ude af stand til at føle noget overhovedet. Du vil måske prøve at fortælle dig selv, at det, der er sket, ikke har fundet sted – det hele er bare en ond drøm. Sådan kan det være i lang tid efter, man har mistet en ægtefælle, et barn, en ven eller en slægtning. Denne tilstand er en slags chok, der kan vare fra få øjeblikke og op til flere uger. Når chokket begynder at fortage sig, går det op for en, hvad der er sket. Der kommer en reaktion – mere eller mindre voldsom.

Alle mennesker reagerer forskelligt på sorgen, og det er naturligt at være ude af sig selv eller reagere anderledes, end man plejer.

I løbet af nogle måneder – måske kortere, måske længere tid - begynder hverdagen langsomt at se mere normal ud. Man venter, at nu må det da være overstået, nu må man være kommet over det – men sådan er det ikke altid. Nu kommer der en tid, hvor du skal prøve at bearbejde det, der er sket. Ofte kan det være gavnligt, at du fortæller andre, hvordan du har det. Savnet vil altid være der, men der kommer en dag, hvor du opdager, at du kan være glad for livet igen.

Sorg følger ikke et bestemt tidsskema – sorgen er en værdifuld proces og skal derfor ikke undertrykkes.

Er du i tvivl om noget, eller har du spørgsmål, er du velkommen til at henvende dig til personalet i medicinsk afdeling.

Du kan også kontakte egen læge

Du kan ikke forhindre sogens fugle i at flyve over til dit hoved, men du kan forhindre dem i at bygge rede i dit hår! (Kinesisk ordsprog)

Pludseligt dødsfald

Når et menneske dør på medicinsk afdeling, kan dødsfaldet være ventet eller pludselig opstået.

Årsagen kan være:

- Kendt sygdom
- Uhelbredelig sygdom
- Ny-opslået sygdom
- Hjertestop

Få afdøde at se

Afdøde forbliver i medicinsk afdeling i nogle timer efter dødsfaldet.

Herefter bliver afdøde kørt til Patologisk afdeling i stueetagen, hvor der er en stillestue.

I de dage, afdøde opholder sig her på sygehuset, er det muligt at se afdøde, hvis der er behov for det. Det kan foregå på medicinsk afdeling eller Patologisk afdeling. Vi beder dig kontakte medicinsk afdeling for at aftale en tid.

Pårørende er velkommen til at medbringe blomster, breve eller andet til afdøde.

Personlige ejendele:

Smykker udleveres til ægtefælte eller skifteretten, øvrige egendele udleveres til pårørende

Anmeldelse af dødsfald

Når et menneske dør, skal kirkekontoret eller sognepræsten i afdødes bopælssogn have besked, senest 2 hverdage efter dødsfaldet. Du kan selv give besked, eller bedemanden kan klare det for dig.

Følgende papirer fra den afdøde medbringes

- Fødsels / navneattest
- Dåbsattest
- Vielsesattest
- Dødsattest (udleveres fra sygehuset eller afdødes læge, til bedemanden, men kan også udleveres til nærmeste pårørende)
- Sygesikringskort
- Separations- eller skilsmissepapirer

Præsten / kirkekontoret udfylder dødsanmeldelsen, og underretter kommunen og skifteretten.

Begravelse eller bisættelse

Begravelseshandlingen skal normalt finde sted senest 8 dage efter dødsfaldet.

Som pårørende kan du selv vælge at ordne det praktiske omkring begravelsen / bisættelsen. Bedemanden kan også klare dette.

Ved en **begravelse** bliver kisten sat i jorden på kirkegården.

Ved en **bisættelse** køres kisten til det krematorium, hvor ligbrændingen foregår. Sidenhen sættes urnen med den afdødes aske i jorden på kirkegården.

Kirkelig højtidelighed

Hvis den afdøde var medlem af folkekirken, betyder det, at en præst medvirker ved højtideligheden.

En præst fra et andet trossamfund kan deltage i højtideligheden, hvis afdøde var medlem af dette trossamfund.

Ikke-kirkelig højtidelighed

Man kan også holde en højtidelighed i sygehusets kapel eller i hjemmet.

Det praktiske omkring begravelse

Tøj

Afdøde kan blive begravet i sit eget tøj eller ligtøj kan købes hos bedemandenog.

Blomster

Du kan vælge selv at bestille blomster eller overlade det til bedemanden.

Dødsannonce

Du kan selv sætte en annonce i avisen eller overlade det til bedemanden. Eller du kan helt lade være med at annoncere.

Gravsted

Der findes flere former for gravsteder. Gravsted aftales med kirkegårdslederen.

Gravsten

Bestilles hos stenhugger. Der findes regler for brug af gravsten. Du kan spørge kirkegårdslederen til råds.

Urnedesættelse

Du kan aftale med kirkegårdslederen, at du får besked, når urnen sættes i jorden.

Hvis urnen nedsættelse i ukendtes grav kan pårørende ikke være tilstede.

Økonomi - Forsikring - Skifteret

Økonomi

Alle konti bliver lukket, når en kontoindehaver dør. Dette gælder også fælleskonti.

Forsikring

Hvis dødsfaldet skyldes en ulykke skal dette anmeldes til afdødes forsikringsselskabet.

Skifteret

Skifteretten bliver automatisk underrettet om dødsfald. Skifteretten kontakter de pårørende, og sørger for at opgøre formue, evt. gæld og fast ejendom.

Ligsyn og obduktion

Ligsyn

Der laves altid ligsyn, hvis en person dør på sygehuset / eller er død ved ankomsten til sygehuset.

Et ligsyn foretages af en læge for at fastslå, om døden er indtrådt.

Døds måde og dødsårsag skal så vidt muligt fastslås.

Den læge, der laver ligsynet, skal indberette resultatet til politiet.

Obduktion

Formålet med en obduktion er at fastslå dødsårsagen og at konstantere eventuelle sygdomme. En obduktion må ikke finde sted, før der er foretaget ligsyn.

Hvis afdøde er fyldt 18 år, må obduktionen foretages

- når afdøde har givet sit skriftlige samtykke
- **eller** når afdøde har givet skriftlig samtykke med den forudsætning at de nærmeste også accepterer, og denne accept foreligger
- **eller** når de nærmeste, hvis opholdsadresse kendes, har givet skriftligt samtykke, fordi døden er indtruffet uden at afdøde på forhånd har givet sin accept.

Hvis afdøde er under 18 år, må der kun obduceres, når inderhaver af forældremyndigheden har accepteret.

Obduktionen må **ikke** foretages

- hvis afdøde eller pårørende modsætter sig obduktionen
- hvis der skal laves retslægeligt ligsyn eller retslægelig obduktion (se næste side)

Ønsker de pårørende ikke at tage stilling til spørgsmålet om obduktionen, så kan obduktionen tidligst finde sted 6 timer efter de pårørende er underrettet om dødsfaldet. Inden for de 6 timer kan pårørende modsætte sig obduktionen.

Retslægeligt ligsyn og obduktion

Retslægeligt ligsyn

Der laves et retslægeligt ligsyn, når dødsfaldet er uventet, fx ved

- selvmord
- dødfundne personer
- ikke lægeligt forudsete dødsfald

Retslægeligt ligsyn foretages af politiet og embedslægen.

Retslægelig obduktion

Der laves retslægelig obduktion i to tilfælde

- når et dødsfald skyldes et strafbart forhold, eller muligheden for det ikke kan udelukkes med stor nok sikkerhed, eller for at forhindre at der senere kan opstå mistanke om en forbrydelse
- når døds måden og dødsårsagen ikke er fastslået med tilstrækkelig stor sikkerhed ved det retslægelige ligsyn

Afdødes pårørende skal underrettes om dødsfaldet og obduktionen, før obduktionen foretages, hvis omstændighederne tillader det.

Det er politiet, der beslutter, om der skal laves en retslægelig obduktion, og den foregår ved landets retsmedicinske institutter, som for Region

Syddanmark ligger i Odense.

Pårørende / familie kan ikke modsætte sig et retslægeligt ligsyn eller retslægelig obduktion.

Sygehus Sønderjylland
Egelund 10, 6200 Aabenraa
Tlf. 74 63 15 15
www.sygehussonderjylland.dk

regionsyddanmark.dk